

ЗАКОН

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И ПОСЕБНИМ ПОСТУПЦИМА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈЕ И ИЗДАВАЊА ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ РАДИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА „БЕОГРАД НА ВОДИ“

Члан 1.

Престаје да важи Закон о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води“ („Службени гласник РС,“ бр. 34/15 и 103/15).

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.“

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 7. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. Разлози за доношење закона

Чланом 58. Устава Републике Србије загарантована је приватна имовина свих грађана Србије и истим је предвиђена могућност одузимања права својине само у јавном интересу који је утврђен на основу закона, а што у конкретном случају није и не може да представља „Београд на води“. Пројекат „Београд на води“ не садржи доминантно објекте за општу употребу, за чију изградњу постоји јавни интерес, већ су сви објекти комерцијалног садржаја и као такви намењени су крајњој продаји, издавању у закуп или другој комерцијалној сврси. Ово није пројекат од општег интереса за који има оправданости у модерним законодавствима за одузимање имовине.

Закономом о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води“ („Службени гласник РС,“ бр. 34/15 и 103/15) се ствара могућност одузимања имовине једних лица у корист других лица и државе, а у циљу остваривања економске користи и профита за та друга лица. Такав поступак је неуставан и неоправдан. Економска корист коју би имала држава од пројекта „Београд на води“ не може бити основ за нарушавање принципа установљених Уставом и међународним правом о неповредивости приватне својине. Одлука о продаји земљишта и аранжман са инвеститорима и грађењу на земљишту које се продаје ствар је власника, а не државе и то тако мора и да остане, осим када плански документ предвиђа изградњу објеката за општу употребу, за који постоји јавни интерес. Држава је та која треба да пружи само законски оквир, који је већ установљен посебним законима којима се уређује право својине на земљишту.

Сама идеја да се донесе наведени закон указује на чињеницу да тај поступак представља изузетак у односу на целокупан правни систем и правну регулативу која уређује ову материју. Овај пропис је замишљен и представљен јавности као изузетак од остатка релевантног правног система, иако смо анализирајући правну регулативу која уређује ову материју приметили да је доношење овог закона изузетак и одступање, у погледу могућности за експропријацију и одузимање права приватне својине ради чега свако „одступање“ од прилично суженог броја могућности за одузимање права својине побуђује посебно интересовање како заинтересованих правних субјеката тако и шире стручне јавности, са стрепњом да се кроз могућност примене оваквих посебних прописа угрози веома јасна и дефинисана позиција државе и правних субјеката у односу на поступке експропријације приватне имовине.

Чињеница да је за потребе релизације пројекта „Београд на води“ донет посебан закон указује и на то да по одредбама постојећих прописа није могуће да се спроведе експропријација и одузме приватна својина физичких и правних лица ради чега је потребно донети другачији пропис који ће на сасвим другачији начин регулисати ову материју и на основу кога ће бити могућа принудна експропријација, јер у противном не би било потребе за посебним и другачијим регулисањем у односу на већ постојеће законе.

Усвајање Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води“ има несагледиве последице по наш правни систем и доводи до правног хаоса и могућности за злоупотребе права на експропријацију према жељама извршне власти.

Посебно је опасно увођење новог основа за експропријацију, основа који није постојао до овог прописа и којим је сада могуће на основу одлуке Владе вршити експропријације за потребе изградње стамбених и комерцијалних објеката, што је директно у супротности са Уставом и законом. Наведеним законом се негира право својине на грађевинском земљишту и обавеза корисника експропријације да исплати ту накнаду, чиме се у суштини вређа право на накнаду тржишне вредности одузетог права својине, а тиме и уставна и законска заштита грађана Србије. Нису спорни корисни ефекти изградње и овако велике инвестиције, али су исти поништени овим противзаконитим актом. Корисни ефекти за државу и њене грађане не би били ништа мањи да се власницима земљишта призна право да и они граде на том земљишту или продају своје право својине заинтересованим лицима, тим пре што је наводима аутора закона, оваквих власника јако мало и имају знатно мању површину земљишта у односу на оно које припада држави као власнику.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Чланом 1. Предлога закона прописује се да Закон о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води“ („Службени гласник РС,“ бр. 34/15 и 103/15), престаје да важи.

Чланом 2. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Анализа ефеката за доношење закона

Доношењем овог закона спречавају се штетне последице по грађане и друштво као целину.

V. Процена финансијских средстава потребних за спровођење закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку се предлаже да би се избегле даље штетне последице по приватну имовину наших грађана и несагледиве последице по наш правни систем.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа
Народни посланик Балша Божовић.

2. Назив прописа

Предлог закона о престанку важења Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе радни реализације пројекта „Београд на води“ (*Law proposal on cessation of the Law on determining the public interest and the specific expropriation procedures and the issuance of building-permission for the realization of the project „Belgrade on the water“*).

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):
а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

У случају овог Закона не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе радни реализације пројекта „Београд на води“.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 9. септембар 2016. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Балша Божовић